

ETIKAI KÓDEX

Preambulum

A szupervízió módszerének széles körű alkalmazása az élet különböző területein szükségessé tette azoknak az etikai alapelveknek és szabályoknak az újragondolását, amelyek a szupervízió szakmai módszerét, szemléletét és értékrendjét kodifikálják.

Az Etikai Kódex célja, annak a normarendszernek a megfogalmazása, amellyel szavatolható a szupervizorok szakmai tevékenységének gyakorlása, a szupervízióban résztvevők méltóságának védelme, illetve a szupervízió, mint szakma morális alapjainak biztosítása.

I. fejezet ÁLTALÁNOS RÉSZ

I. 1. Etikai Kódex hatálya

1. Az Etikai Kódex hatálya kiterjed minden egyesületi tagsággal rendelkező szupervizorra.
2. Az Etikai Kódex alapelvei és normái irányadóak minden egyesületi tagra, továbbá mindazokra a szakemberekre ajánlásként vonatkoznak, akik szupervizorként a szupervízió módszerével dolgoznak.
3. Tekintettel arra, hogy a szupervizorok különböző alapvégzettséggel szereznek jártasságot a szupervízió módszerében, így mindenkire az egyéb szakmájuk szerinti Etikai Kódexek is érvényesek.

I. 2. A szupervízió

4. A szupervízió önálló szakma. A szakmai személyiség karbantartását és fejlesztését szolgáló hivatás.
5. A szupervízió az önreflexiót középpontba helyező, a konkrét szakmai tevékenységből kiinduló és ahhoz visszacsatoló tanulási folyamat, amely a szakmai személyiség fejlődésének változását szolgálja.
6. A szupervízió olyan lélektani munkaforma, amelyben a kliens mint szakember vesz részt, fókuszában a szakmai személyisége áll, bármely szakterületről, szerepből érkezzen is.
7. A szupervízió munkafolyamatában a szupervizált hivatásszemélyisége, szakmai szerepe: az egyén és a szervezet; a szakmai feladat és az individuum találkozásának témái jelennek meg.
8. A szakmai személyiségfejlesztés törekvése, hogy azokat a belső és külső képességeket, reagálás- és viszonyulásmódokat, viselkedési formákat fejlessze, erősítse meg, amelyek a hivatásgyakorlásban

és az ehhez szükséges lelki kondíció, illetve személyiségállapot fenntartásában meghatározó szerepet játszanak.

9. A szupervízió alkalmazható minden olyan szakmai területen (egyéni, szervezeti keretek között, intézményekben, munkafolyamatokban), ahol a személyek közötti együttműködés megjelenik.

10. A szupervízió három alapvető munkaformája: egyéni-, csoport- és teamszupervízió.

11. A szupervízió alapját a céltudatos tapasztalati tanulás képezi. A szupervízió folyamán a munkáját végző szakember kapcsolati működési képességére, valamint az elakadásainak, a vakfoltjainak megértésére helyeződik a hangsúly.

12. A szupervízió elsősorban tanulási, változási kísérést, támogatást tölt be; nem vállal adminisztratív kontrollfunkciót a szupervízált szakmai tevékenységével kapcsolatban.

I. 3. A szupervízor

13. A szupervízor olyan szakember, aki erre speciálisan képzett, felsőfokú szakirányú végzettséget szerzett, függetlenül attól, hogy mely területen rendelkezik alapidplomával.

14. A szupervízor tisztelettel fordul embertársai felé. Tiszteli kliensét, szupervízor társát, szakmai közösségét és önmagát.

15. A szupervízor megkülönböztető jegye abban az integrált szakmaiságban írható le, amely ötvözi egyfelől a humán-foglalkozásúak általános szakmai kompetencia-követelményeit ugyanakkor tiszteletben tartja a tevékenység határát, a munka(mód) terét saját és kliense(i) tekintetében egyaránt. Másfelől a szupervízor a szakmai határok kialakítása során figyelembe veszi az együttműködés, a munkacél, valamint a sajátos szervezeti kontextus jellemzőit. Így a szupervízor szakmai identitásának részét képezik a szervezetszociológiai, szervezetpszichológiai szempontok, a pszichoszociális problémák tágabb összefüggésbe helyezése, valamint a perspektívaváltás képessége.

16. A szupervízor módszertanában eklektikus és improvizatív eszközökkel dolgozik, a keretek szabta higgadság érzékeny objektivitásával.

17. A szupervízortól minden helyzetben és térben elvárható, hogy a szakma alapját képező, önreflektív módon és ennek felelősségével nyilvánuljon meg és saját tanulási folyamatát se tekintse befejezettnek.

18. A szupervízorok saját szakmai hitelességük érdekében kiemelten és folyamatosan szükségesnek tartják önmaguk kontroll- és peer-szupervíziós munkájának fenntartását.

19. Az Egyesület tagjai az Etikai Kódexet magukra érvényesnek fogadják el, és ennek szellemiségében végzik és védelmezik a szakmai tevékenységet.

20. Az Egyesület tagjai nyitottak az együttműködésre, szakmai egyeztetésre minden olyan személlyel, egyesülettel, szervezettel, intézménnyel, amelyek a szupervízió szellemiségét, emberképét magukra nézve alapnak tekintik.

I. 4. Az Etikai Kódex értékrendje

21. Az Etikai Kódexben rögzített értékrend az Egyesület és a szupervizor szakma humanisztikus és rendszerszemléletén alapul.
22. A szupervizor minden embert egyenlőnek ismer el. Nem tesz különbséget ember és ember között; a diverzitást adottságként ismeri el.
23. A szupervizor tiszteletben tartja minden egyén személyiségi jogait, emberi méltóságát, autonómiáját, valamint lelkiismereti- és vélemény szabadságát, továbbá információs önrendelkezési jogát.
24. Az Etikai Kódex által képviselt értékrend általános szakmai-etikai alapértékként ismeri el azt a minden emberben benne rejlő kreativitási és fejlődési képességet, amely a másokkal való interakciókban, párbeszédben kifejeződésre juthat, amely perspektívaváltásra ösztönöz
25. Az Etikai Kódex a szakmai-etikai előírások mellett támaszkodik a szupervizor saját személyes etikai és morális érzékére, így elismeri a szakmai autonómia értékét is.
26. Az Etikai Kódex nyilvános, az Egyesület honlapján, illetve kérésre bárki számára hozzáférhető.

II. fejezet A SZUPERVÍZIÓ MŰKÖDÉSE

II. 1. Meghirdetés

27. A szupervíziós folyamat egyaránt létrejöhet nyilvános meghirdetés útján, valamint egyéni, szervezeti megkeresés alapján.
28. Az Egyesület társadalmi felelősségvállalása jegyében időszakosan, pro bono programokat hirdethet, melyekhez az egyesületi tagok az adott program feltételeinek figyelembevételével önként csatlakozhatnak.
29. A szupervizornak mindenkor pontos információt kell adni a szupervíziós folyamat céljáról és időtartamáról.
30. A szupervizornak a valóságnak megfelelően kell bemutatnia saját magát, valamint közölni kell minden egyéb olyan körülményt, amely az érdeklődőket a szupervíziós folyamatba való jelentkezésben befolyásolhatja.

II. 2. Szerződés

31. A szupervíziós folyamat első ülésén, a kapcsolati szerződés keretében a szupervizor tájékoztatja a leendő szupervizáltakat a szupervízió tartalmi és formai sajátosságairól.
32. A szupervíziós folyamat időtartama alatt a szupervizor gondoskodik a szupervizáltak testi, lelki egészségének megóvása érdekében a védett tér és idő biztonságáról.
33. A szupervizor a szupervíziós folyamatban nyert információt nem használhatja fel személyes haszonszerzésre.

34. A mindenkori szolgáltatási díjak (óradíj és útiköltség) megállapításánál a szupervizor az Egyesület által ajánlott minimum óradíjakat a szakma méltóságának megőrzése érdekében irányadónak tekinti, amelytől a nyújtott szolgáltatás arányában, illetve a szupervizáltak fizetőképességét figyelembe véve, eltérhet az ajánlott díjminimum mértékéig.

35. A szupervizor anyagi és egyéb előnyöket nem kínálhat és nem fogadhat el annak érdekében, hogy versenyelőnyhöz jusson.

II. 3. Szakmai felelősség

36. Ha a szupervizor a szupervíziós folyamat szervezésekor, illetve a szupervíziós folyamat során nem tudja a szupervízió keretein belül tovább segíteni a szupervízióban érintettet, akkor javaslatot tehet más szakember igénybevételére.

37. A szupervizor szakmai felelőssége a tanulási tér megteremtéséért és fenntartásáért mindaddig fennáll, amíg a közös munka be nem fejeződik.

38. A szupervizor saját szakmaisága karbantartásának érdekében önmaga számára is fontosnak tartja az önreflexió fejlődésének, továbbképzésének és tanulási terének biztosítását.

II. 4. Titoktartás

39. A szupervizort titoktartási kötelezettség terheli. Kellő gondossággal kezeli az általa megismert és rábízott információkat, tiszteletben tartja a másik ember méltóságát, anonimitását, valamint az idevonatkozó jogszabályi előírásokat.

40. A szupervizor közösen a szupervizáltakkal esetleg tisztázza a titoktartás terjedelmét és tartalmát.

III. fejezet KUTATÁS ÉS NYILVÁNOSSÁG

III. 1. Kutatás, publikáció

41. Kutatás vagy publikáció esetén a szupervizornak a szupervizált beleegyezését kell kérnie, és világossá kell tenni a szupervizált számára, hogy a kutatás milyen célt szolgál.

42. A szupervizornak kutatása során kötelessége a tárgyhoz tartozó jogszabályok, illetve a humán kutatással kapcsolatos jogszabályok és egyéb szabályzatok ismerete és betartása.

43. Ha a szupervizor a szupervízió témáját írás, publikálás vagy kutatás céljára használja, azt olyan módon teheti közzé, amely biztonságosan megőrzi a szupervizált vagy más érintett személyek anonimitását. Ezt az elvet peer-, kontroll szupervíziós folyamat esetén is követi.

III. 2. Nyilvánosság

44. Videofelvétel, egyéb hang-és látványrögzítés a szupervíziós üléseken csak a szupervizáltak írásos beleegyezése esetén készülhet.

45. A szupervizor felelősséggel tartozik a nyilvános felületeken általa közölt tartalmakért.

IV. fejezet TÁRSADALMI FELELŐSSÉG, SZAKMAI ÖSSZETARTOZÁS

IV. 1. Társadalmi felelősség

46. Az Egyesület tagjai törekednek a szupervíziót széles körben megismertetni, társadalmi jelentőségét és hasznosságát a döntéshozók figyelmébe ajánlani.

47. A szupervízió, mint a szakmai személyiséget fejlesztő módszer, kiemelt szerepet tölt be a szakemberek és a szakmai kompetenciák támogatásában, így a társadalom megküzdőképességének és munkaképességének megőrzésében és fejlesztésében.

48. A szupervizorok mint a szakmaisággal foglalkozók, felelősséget éreznek, hogy a szupervízió jelenlétével és munkamódszerével támogassa azt a változást, ami mikro- és makrogazdasági szinten, valamint egyéni és szervezeti formákban egyaránt érzékelhető a munkaerőpiacon.

49. Az Egyesület tagjai a szupervíziót képviselik úgy is, mint a többi szakmát támogató hivatást, ezért részt vállalnak a társadalmi krízisek jelentkezőkor az egyes szektorokat érintő, valamint az emberi erőforrás - gazdálkodást érő kihívások kezelésében.

50. A szupervizorok a szakmai biztonságot minden szakma érdekében társadalmilag elismerendő és támogatandó célnak tartják.

IV. 2. Szakmai közösség

51. A szakmai összetartozás alapja az Etikai Kódex értékrendje és a kapcsolatba, mint legfőbb hatótényezőbe vetett hit. A szakmai párbeszédben a partneri kommunikáció, a szakmán belüli új megértések egymás között is folyamatosan fejleszthetők és újra értelmezhetők.

52. A szakmai közösség saját fejlődését, tanulási folyamatainak fenntartását a szupervizorok metaszintre figyelmes szemléletével biztosítja, a szakmai kompetenciák minimumának egységes elismerése és tudatosítása mellett.

53. A szupervizorok szakmai közössége teret ad a kreativitás és spontaneitás, a módszertani sokszínűség megélésére és reflektálására.

IV. 3. Viszonyulás a kollégákhoz

54. Minden szupervizor erkölcsi kötelessége, hogy szupervizor társait szakmailag és emberileg támogassa, valamint kollegiális magatartásával az összetartozás érzését erősítse. Egymás munkáját kölcsönösen, partnerségben a szupervizor szakma közösen elfogadott kompetencia-rendszerével segítse, szem előtt tartva a szupervízió lényegi elemét, működési elvét, az (ön)reflektív jelenlétet.

55. A szupervízor a szakmai közösség kohéziós erejét, a reflektív működést értéknek tekinti és a szakmaiság közös nevezőjeként fogadja el. Az Egyesület saját fejlesztésére, más szakmákkal és szervezetekkel folytatott párbeszédében mindenkor tiszteli a potenciálisan foglalkozásra hívó más irányzatot, gondolatot, a más szakterületről érkező, jelenlévő szakembert és nem szakembert egyaránt.

56. A szupervízorok szakmai közössége nyitott minden egyesületi tag véleményére, személyiségére, más szakmai szervezetekkel való együttműködésre.

57. Az Egyesület tagjai a szupervízió általános értékrendjét az egymás közötti kommunikációban morális alapnak tekintik, és egymást a párbeszéd lehetőségének megadásával tisztelik.

58. Az esetleges problémás helyzetek tisztázása, illetve szakmai állásfoglalás végett a szupervízióban résztvevők az Etikai Bizottsághoz fordulhatnak.